

Provtagning av vildfångad lax, för analys av dioxiner och PCB

Inledning

Denna instruktion är avsedd att användas under fiskesäsongen 2018 i väntan på att branschriktlinjer tagits fram. Instruktionen stödjer sig på EU-lagstiftningen i form av ”*Kommissionens förordning (EU) nr 644/2017 om provtagnings- och analysmetoder för kontroll av halter av dioxiner, dioxinlika PCB och icke-dioxinlika PCB i vissa livsmedel och om upphävande av förordning (EU) nr 589/2014*” och på Livsmedelsverkets provtagningsanvisning dnr 2016/03904.

Parti

Ett parti är en avgränsad mängd fisk avsedd att säljas. Ett parti skall bestå av fisk som är likvärdig med avseende på viktiga egenskaper och kan komma från flera fångstillfällen under samma fiskeperiod i samma fiskeområde.

För att fisken i partiet skall kunna anses likvärdig bör den fångats under en fiskeperiod som inte överstiger 2 månader. Infaller fisket under lektiden skall den fisk som ingår i partiet ha fångats inom maximalt 4 veckor.

Om fångsten består av fisk med stor variation i storlek, konditionsfaktor eller uppskattad fetthalt kan man forma ett parti genom att sortera ut fisk som har önskade egenskaper.

Provtagning enligt EU förordning 644/2017

Indelning i delpartier

EU förordningen anger att ett samlingsprov måste göras per storlekkategori. Med samlingsprov menas ett prov bestående av muskelkött från flera individer. Beredningen av samlingsprov görs i samband med att fisken prepareras på laboratoriet som utför analysen. För den enskilda gäller att fiskaren gäller att spara ett antal individer som på ett representativt speglar fångsten. För lax skall tre individer tas ut per delparti oavsett partiets storlek*. Fisk som skall analyseras fryses in hel och ourtagen innan den levereras till analyserande laboratorium.

Om partiet, även efter eventuell sortering, innehåller fisk där de största är mer än dubbelt så stora som de minsta måste partiet vid provtagningen delas upp i två eller tre delpartier där den största fisken i ett delparti inte är mer än dubbelt så stor som den minsta. Exempelvis kan man använda storlekskategorierna 2–4 kg, 4–8 kg och >8kg Från varje delparti tas individer i erforderligt antal ut för analys. Delpartierna behöver inte förvaras åtskilt i väntan på analyssvar men man måste säkerställa att man inte säljer fisk som tillhör en storlekkategori där provresultat inte är godtagbart.

Det är absolut nödvändigt att de individer som tas ut som prov är representativa för de den fisk som ingår i (del)partiet med avseende på storlek och andra relevanta egenskaper såsom kondition och fetthalt.

Dokumentation

Dokumentationen skall innehålla information om partiets beteckning, storlekklass, eventuell sortering. Dessutom fiskare, fångstplats, fiskeperiod och hänvisning till fiskejournal

Använd bifogad följesedel.

- Notera att i förordning 644/2017 finns en tabell som anger antal fiskar att ta ut. För små partier Lax skulle detta innebära att en stor del av fångster skulle tas ut som prov. Antalet prover begränsas därför till tre utifrån följande skrivning i förordningen ”För mycket stora fiskar (t.ex. över ca 6 kg) ska delprovet tas av dorsolateralt muskelkött på högra sidan (framifrån sett) i fiskens mittparti. Om uttagning av ett sådant stycke ur fiskens mittparti skulle medföra betydande ekonomisk skada kan det betraktas som tillräckligt att ta tre delprover på minst 350 g var oberoende av partiets storlek”